

tinski (carigradski) vladar Konstantin XI. (umrl kot junak dne 29. majnika 1453. ko so Turki zavzeli Carigrad). V petek, dne 21. marca, je novi kralj v Atenah prisegel na grško ustavo. Atenski nadškof je molil posebne molitve ter prebral prisego, katero je ponovil kralj z močnim glasom. Nato je kralj podpisal prisego, katero so sopsodpisali ministri in nadškof. Ko se je vračal kralj iz zbornice, kjer se je vršila prisega, ga je ljudstvo viharno pozdravljalo. Nato se je kralj Konstantin odpeljal v Solun k svojemu mrtvemu očetu.

Na Balkanu.

Umor grškega kralja k sreči ni v nobeni zvezi z balkansko vojsko. V prvem hipu, ko se je raznesla vest o tem umoru, so nemški listi podtaknili morilec Bolgarom ter so že vedeli povedati o klanju Bolgarov v Solunu ter so v duhu gledali, kako korakajo grški vojaki proti bolgarskim. Pa vse to je ostalo neizpolnjena želja dotičnih nemških krogov. Umor je čisto zasebnega značaja, čim propadlega socialista. Balkanska zveza ostane od njega nedotaknjena, da, še celo bolj se bo utrdila s prijateljsko vezjo med balkanskimi vladarji, ker nameravajo, kakor poročajo listi, se vsi trije ostali vladarji balkanske zveze osebno udeležiti pogreba grškega kralja v Solunu.

Med tem ko so te dni grški topovi le izstreljevali žalne strele, so bolgarski in srbski topovi gromeli smrtno pesem nad Odrinom in Skadrom. Se se nista udali ti dve močni trdnjavi, pa kmalu bosta prisiljeni in zastave balkanskih znagovalcev bodo zaplapolale nad tema, nekdanj turškima trdnjavama.

Naša monarhija kot najbližja sosedba balkanskih držav ni samo brezbržna opazovala krvavega boja, temveč je že drugače prišla navskriž z balkanskimi zavezniki. Prvič se je to zgodilo v znani zadevi konzula Prohaskke, ki se je pa zadovoljivo rešila, kakor je tudi upati, da se bomo tudi v drugih točkah pogodili s Srbi. Drugi spor pa se je pojavil med Črno goru in našo državo. Vzrok je albansko vprašanje, ki dan na dan poraja nove težkoče. Naša država, ki ima z ojačevanjem vojaških čet na severu in južni državni meji že dosežaj kakih 600 milijonov kron izdatkov, ima gotovo braniti važne interese na Balkanu. K tej obrambi pa slabo pomaga hujskanje nemških listov, temveč bo treba mirnega sporazuma z našimi balkanskimi sosedi.

Spor med Avstrijo in Črno goru.

Ko je turška bojna ladja „Hamidiye“ dne 11. t. m. napadla Srbe pred Sv. Ivanom Meduvanskim, se je nahajal v tamošnjem pristanišču tudi avstro-ogrski trgovski parnik „Skodra“, kateremu je zapovedoval kapitan Blažič. Poveljnik pristanišča je zahteval od kapitana Blažiča, naj pomaga s parnikom „Skodra“ spravljati srbske vojake in vojno gradivo z grških parnikov na suho. Kapitan se je temu protivil, ker od ravnateljstva parobrodne družbe „Ungaro-Kroata“ ni imel za to dovoljenja. Med tem pa je priplula „Hamidiye“ ter že začela obstreljevati grške ladje. Stiri ladje so se potopile, a tri so bile močno poškodovane. „Skodri“ ne ni ničesar zgodilo, ker je zavzela varno mesto. Srbski vojaki so poskakali raz grške ladje v morje. Ko se je „Hamidiye“ odstranila, so Črnogorci in Srbi opetovano zahtevali, naj pomaga „Skodra“ srbskim vojakom, ki so plaval po morju. Blažič se je ustavljal, češ, da je to prenevarno in še-le potem, ko je baje poveljnik pristanišča zagrozil, da bo dal vse moštvo „Skodre“ pobesiti, je „Skodra“ začela sprejemati na krov plavajoče Srbe in jih spravila na suho. Ko se je čez nekaj časa raznesel glas, da se „Hamidiye“ vrača, je porabila „Skodra“ ugoden trenotek in urno odplula v črnogorsko pristanišče Ulcinj.

Tako se je dogodila zadeva „Skodre“, ki je prvi vzrok spora med Črno goru in Avstrijo. Avstrija namreč zahteva, naj da Črna gora v tej zadevi pojasnjenje in zadoščenje. Pa so še druge reči, ki so povečale ta spor.

Dunajski listi namreč poročajo, da so Črnogorci pri Djakovici dne 7. marca ubili katoliškega duhovnika (franciškana) Angela Palič, ker ni hotel pristopiti k pravoslavni veri. Kakor poročajo nemški listi, katerim pa ni vsega verjeti, se je umor izvršil tako-le:

Omenjenega dne so se združili v Djakovici in okolici srbski in črnogorski vojaki z zagrizenimi pravoslavni duhovniki, da bi prisilili ondotno prebivalstvo na prestop k pravoslavni veri. 300 oseb, moških ženskih in otrok, med njimi Paliča, so zvezali z vrvmi in pozvali na prestop. Neki pravoslavni duhovnik je pokazal na vojake, ki so imeli pripravljene puške, pa je dejal: Ali podpisete, da prestopite, ali pa vas pošljejo vojaški božji bojovníki v pekel. Nato so jetniki podpisali. Kot zadnji je prišel Palič na vrsto. Bil je edini, ki je vkljub 3kratnemu pozivu mirno in dostojno odklanjal. Tedaj so na mig pravoslavne črnogorskega popa planili vojaki po njem, mu strgali duhovniško obleko s telesa in ga jeli obdelavati s kopiti pušk. Palič, ki je imel več zlomljenih kosti in reber, se je zgrudil na tla. Zdaj so težko ranjenega še enkrat vprašali, če podpisje. Odgovoril je: „Ne, svoje vere ne zapustim“. Dobil je zopet nekaj udarcev s kopiti, dokler mu ni bajonet prebodel pljuča in mu končal življenje.

Ti dogodki so poostri razmerje med našo monarhijo in Črno goru. Sedaj se vršijo pogovori med našo in črnogorsko vlado. Avstro-ogrski poslanik v Cetinju, baron Giesl, je dne 19. marca v imenu avstro-ogrsk vlade predložil črnogorski vladi te-le zahteve: 1. Črna gora mora pripustiti prost odhod vseh civilnih (nevojaških) prebivalcev iz obleganega Skadra. 2.

Črna gora mora pojasniti, kako in zakaj se je zgodil umor katoliškega duhovnika Paliča v Djakovici. Avstrija zahteva, da Črna gora pripusti, da gre katoliški škof v Skoplju, Miedija, v Djakovico ter ob navzočnosti avstrijskega konzularnega uradnika preišče zadevo duhovnika Paliča. 3. Avstro-ogrskavlada zahteva, da Črna gora ustavi vse nasilnosti v Albaniji in naj Albancev ne sili k prestopu k pravoslavni veri. 4. Avstro-ogrskavlada zahteva zadoščenje za nepravilnosti, katere so izvršili Črnogorci napram parniku „Skodra“.

Na te zahteve je črnogorska vlada že odgovorila. Izjavlja, da ne more dovoliti civilnemu (ne se vojskujočemu) prebivalstvu odhoda iz Skadra; naklajje ne more dovoliti, da bi kak zastopnik tuje vlade bil udeležen pri preiskavi v Djakovici, ker je v teh, v vojski pridobljenih krajih, edini vladar črnogorski kralj. Ta odgovor smatra naša vlada za nezadosten in bo zato stavila svoje zahteve v ostrejši obliki.

Slabo zastopstvo Avstrije.

Naša država in Rusija sta se pogodili, da začneta istočasno razoroževanje na avstrijsko-ruski meji. Ta sklep sta naša in ruska vlada naznanili dobesedno. Ruska vlada pa je še dostavila, da se je prepričala, da Avstrija nima namena, napasti Srbije in Črne gore. S tem dostavkom bi Avstrija nekako priznala, da ima za svoje postopanje napram balkanskim državam dajati odgovor Rusiji. Takoj, ko se je izvedelo za ta čuden dostavek, je nastalo v avstrijskih visokih krogih razburjenje. Povpraševalo se je, kdo je od naše strani kriv, da se je ta dostavek sprejel v sklep obeh držav. Sedaj se je izvedelo, da je imel dotični sklep ruske vlade v rokah avstrijski poslanik v Petrogradu, grof Thurn-Valsassina, pa se mu ni protivil. Ne bi bili mogoči taki slučaj, če bi imeli v inozemstvu boljše zastopnike. Pri izbiri se samo gleda na to, ali je dotični Nemec ali Madžar, ne pa tudi na to, ali je dovolj sposoben.

Položaj v Skadru.

Nove srbske čete, ki so jih pripeljale grške ladje po morju, so že na svojih mestih pred Skadrom. Srbi s svojimi topovi silovito obstreljujejo mesto. Po črnogorskih poročilih je bil učinek obstreljevanja velik. Srbske čete so si po uspešnem obstreljevanju in ljutem boju osvojile utrdbo Mali Bardanjol in ga obdržale v svojih rokah kljub silnemu turškemu protinaskoku. Položaj v Skadru je silno obupen; tudi tej turški trdnjavi bo najbrž kmalu odbila zadnja ura. V mestu baje razsajajo kužne bolezni, posebno legar. Mesto na več krajih gori. Črnogorsko-turške čete se pripravljajo na zadnji glavni naskok, po katerem u. pajo, da postane Skader last Črnogorcev. Kralj Nikita je baje izjavil: Ali bom šel v Skader kot zmagovalček, ali pa senevrem več živ nazaj v Cetinje.

Pri Čataldži.

Dne 19. marca je napadla turška divizija z artilerijo in konjenico levo bolgarsko krilo. Kljub ugodnejšim postojankam, ki so jih imeli Turki, so bile turške čete na celi črti vržene nazaj. Turki so imeli jako velike izgube. Neka druga turška divizija je naskočila bolgarsko središče in se je približala bolgarskim okopom na 400 korakov. Bolgari so napravili protinaskok in so pogнали Turke v beg. Nad 500 mrtvih in ranjenih Turkov je ostalo na bojnem polju. Proti večeru so skušali napasti Turki skrajno levo bolgarsko krilo. Vnela se je huda bitka. Zmagali so zopet Bolgari. Odrezali so dva turška bataljona; vojaki so v divjem begu bežali proti morju, da bi se rešili na turško brodovje.

Hraber dijak.

Mladega bolgarskega dijaka so nekega večera poslali na ogled k turškim prednjim stražam pred Odrinom. Bila je temna noč. Drzni vojak se je plazil k turškemu taboru. Naenkrat zapazi pred sabo jasno sliko: bila je turška straža. Bolgar je zadrževal sapo in se nalahno plazil bliže; potem je nenaadoma planil na Turčina, ga vrغل na tla in ga zabodel v srce. Nato je oblekel Turkovo obleko in šel dalje. Prišel do prve straže, je nekaj mrmral kakor geslo, nato pa bliskovito zgrabil Turka za vrat in ga zadavil. Istotako je naredil s prihodnjo stražo. Nobeden teh Turkov ni imel časa, da bi le pihnil. Malo dalje je Bolgar naenkrat opazil dremajočo turško stotnijo. Brž se pomakne nazaj, sleče turško uniformo in hiti v bolgarski tabor; tu dobi oddelek vojakov, preseneti z njim spečo turško stotnijo in jo uniči. Drugo jutro je bil imenovan za poročnika.

Nemci o Črnogorcih.

O Črnogorcih je izrekel nemški zdravnik profesor Düring, ki se je mučil več časa v Črni gori in na bojišču ter na lastne oči videl, kaj se godi in kako se ljudstvo obnaša, to-le sodbo: Vsi so junaki od prvega do zadnjega. Med ranjenci so 15letni dečki in 70letni starčki. Dekleta se bojujejo enako hrabro kot moški. Od prestolonaslednikov žene do zadnje ženiče, vse je na delu, vse se trudi in skrbi. Navdušenje je velikansko, tudi če pada mož za možem. Posebno važno je vprašanje glede Skadra. In profesor Düring pravi, da sedaj popolnoma razume črnogorskega kralja in njegove težnje, dobiti to mesto v roke. Skader pomeni za Črnogorce zrak, luč, sonce! In tako padajo junaki, ostali se pa borijo dalje. Geslo je za vsakega: Skader mora biti naš! O kakih grozovitostih, kakor jih širijo nekateri listi, sploh ni govora. Da se pograbi tu pa tam malo bolj surovo, to je razumljivo;

mislimo, da v nemško-francoski vojski kulturni Nemci tudi niso z rokavicami prijemali Francozov! Z vjetniki delajo jako lepo in boljše se jim godi kot domačim vojakom. — Te besede moža-poštenjaka, ki ni gledal na ljudstvo v Črni gori kot zagrizen politik, ampak kot bližnji, kot človek, nam pač jasno kažejo, kako zavita in prav nesramno zlagana so razna nemška poročila, ki so polna le sovrašstva do Slovanov in katerih namen je, uporabljati izmišljena poročila za hujskanje proti Slovincem.

Politični ogled.

— **Prestolonaslednik** nadvojvoda Franc Ferdinand se je, kakor smo že poročali, nastanil za več mesecev s soprogo in otroci v gradu Miramar pri Trstu, kjer ga že pozdravlja mehka pomlad. Nadvojvoda rodovina prebiva ves čas večinoma po nasadih in na morju. Priredila je že lep izlet po tržaškem zalivu.

— **Trst.** V letošnjem poletju se bodo vršile volitve za tržaški deželni zbor, ki je obenem tudi občinski svet za Trst in okolico. Slovenci so dozdaj zmagovali samo v okolici, med tem ko so bili v mestu samem izvoljeni sami Lahi. Letos pa se pripravljajo, da naskočijo tudi mestne volilne okraje. Upanja na uspeh imajo mnogo, ker se slovenski in hrvaški živeli med trgovstvom v Trstu vedno bolj jači in množijo. — Slovenci so priredili že več volilnih sestankov. Seveda se tudi Lahi skrbno pripravljajo.

— **Madžarski kmetje.** V Budimpešti se je dne 17. marca vršil shod madžarskih kmetov pod predsedstvom bivšega poljedelskega ministra Daranji. Pritoževali so se, da ogrski državni zbor ne varuje s postavami kmečkega stanu, ter ugovarjali proti uvozu žive živine in prekomorskega mesa. Sklenili so, da te sklepe naznanijo vladi tudi ustmeno. Toda kakor se je videlo pri novem volilnem redu, se sedanja vlada bore malo briga za kmečki stan. Ta ji je prepošten in bi ji gledal na prste, zato pa ga je oropala volilne pravice. Za take čine, kakor so se dokazali sedanjí vladi, da se ukrade državi kar 4 milijone kron za strankarsko blagajno, niso kmetje, ampak židovje, edino pravi pomočniki.

— **Na Francoskem** hoče uvesti vlada pri vojaštvu zopet 3letno vojaško službo namesto 2letne, katero so pred nekaj leti upeljali. Na ta način si namerava Francija pomnožiti svoje vojaštvo, kar se ji zdi ozirom na pomnoževanje nemške armade za varstvo francoske domovine neobhodno potrebno. Socialni demokratje pa silno nasprotujejo vladni nameri in prirejajo velike shode proti 3letni vojaški službi. Na nekem takem shodu prejšnji teden v Parizu je prišlo med socialisti in policijo do krvavega boja. Mnogo oseb je bilo ranjenih. Čudno pa je za obnašanje socialnih demokratov, da v ministrstvu, ki je izdelalo in odobrilo dotično vojaško predlogo, sedita tudi 2 socialna demokrata kot ministra.

— **Francosko ministrstvo Briand,** novo ministrstvo pod novim predsednikom ljudovlade, Poincarjem, je dalo ostavko, katero je predsednik tudi sprejel. Vrgel ga je senat, nekaka naša gosposka zbornica, ki se je izrekel proti zastopstvu manjšin v novem volilnem redu. Večina, ki je nastopila proti ministru, se je sestavila iz vseh onih skupin, katere so bile nezadovoljne, da je vendar nekoliko zmernejši Poincarre bil izvoljen predsednikom republike. Kakšna je ta zmernost, nam kaže novi šolski zakon, ki bi je v obraz vsaki svobodi. Toda mnogi vendar niso zadovoljni s sedanjim predsednikom in zato so se sedaj maščevali nad njegovim ministrskim predsednikom Briandom. Baje je predsednik republike voljan, razpustiti državni zbor, ako bi se tudi še dalje delale težave. — Novo ministrstvo je sestavil prijatelj predsednika Poincarreja, republikanec Barthou. V novem ministrstvu je več članov prejšnje vlade.

Razne novice.

Godovi prihodnjega tedna.

- 30. Bela nedelja: Angela.
- 31. ponedeljek: Modest, škof.
- 1. aprila, torek: Hugon, škof.
- 2. sredo: Francisek Pavlanski.
- 3. četrtek: Abundij, škof.
- 4. petek: Izidor, škof.
- 5. sobota: Vincencij F., spoznav.

Duh. vest. Župnik na Zgornji Poljskavi častiti gospod Franc Vidmajer in častiti gospod Anton Sebat, župnik pri Žusmu, menjata svoji mesti. Prvi bo inštaliran dne 1. aprila v Mariboru, drugi pa istega dne v Slov. Bistrici.

* **Osebnostna vest.** Deželni vinorejski nadzornik M. Jelovšek je obel in radi tega izostanejo gospodarski shodi, ki jih je nameraval imeti začetkom meseca aprila.

Iz južne železnice. Prestavljeni so: pristav F. Ulčnik iz Ptuja v Krivovrbo na Koroškem; asistent Fr. Oberstein iz Celja v Ptuj; provizorični asistent Rudolf Pliberšek iz St. Jurija na Pragersko.

Iz učiteljske službe. Na šestrazredni ljudski šoli, okolica Vojnik, drugi plačilni razred, je oddati mesto učiteljice; na šestrazrednici v St. Pavlu pri Preboldu, drugi plačilni razred, je razpisano mesto nadučitelja; na štirirazrednici pri Sv. Juriju ob Taboru, drugi plačilni razred, je oddati mesto učiteljice; prošnje do 15. aprila.

* **Darovanje za sv. Očeta.** Kakor splohi zoper darove cerkvi, tako se prav posebno brusijo jezike zoper darovanje za sv. Očeta, rimskega papeža, seveda oni najbolj, ki ničesar ali le malo dajo. Razložiti je treba vsaj dobro mislečim, ki imajo vsaj nekaj pojma o svetu onkraj domačih plotov in nekoliko obzorja nad „Stajerčevim“ in modrostjo „Narodnega lista“, da teh darov ne porabijo papež za sebe, za svojo osebo, ampak za prav korisne namene in potrebe vesoljne cerkve; ti darovi grede le iz naših žepov po rokah skupnega duhovnega očeta v prid se bolj potrebnim, kot smo mi.

* **Katoliški shod.** Pripravljali odbor za katoliški shod v Ljubljani priobčuje odtice na katoliške Slovence in Hrvatke, v katerem razglasa, da se vrši shod dne 24., 25., 26. in 27. avgusta v Ljubljani. Na tem katoliškem shodu se bo slovenski in hrvaški ljudstvo posvetilo Devici Brezmadežni kot najmočnejši zavetnici naših teženj in želj. Ta shod bo eden največjih, kar se jih je obhajalo na jugu. Tudi Hrvatje se ga udeležijo. Slovenci in Hrvatje nismo združeni pod habsburškim žezlom le po naravnih vezeh krvi in jezika, temveč vsled milostivega zvanja božje previdnosti tudi po edinstvu vere in cerkve. V duhu tega edinstva bodo zborovali Slovenci in Hrvatje skupaj ter se navduševali za prevzvišene resnice naše svete vere in za našo milo hrvaško-slovensko domovino.

* **Stoletnica rojstva ustanovitelja našega lista.** Zdravnik dr. Matija Prelog je bil rojen dne 27. septembra 1813. v Hrastju pri Ljutomeru. Po mukotrpni, a uspešni šolah v Varaždinu, Gradcu in Dunaju je bil sloviti leknič v Ljutomeru, od koder so ga pregnali iz lastne hiše dne 28. avgusta 1848. poročni nemškutarji. Zbežal je v Veržej in 1. 1849. se je naselil v Mariboru. Bil je vedno delaven odbornik Čitalnice, ustanovitelj političnega društva, plodovit pisatelj in oče „Slovenskega Gospodarja“. Dne 16. januarja 1867. je prinesel sam prvo številko tega lista v Čitalnico. Zapravice slovenskega jezika se je vstrajno in uspešno bojeval, plačeval je celo globe pri sodnih, pri glavarstvu in namestništvu ter zmagal ko nečeno pri ministristvu. Zaslužnemu možu naj se letos ob 100letnici rojstva postavi primeren spomenik, če ne na pokopališču, pa vsaj v „Slovenskem Gospodarju“. Umrl je dne 27. januarja 1872. — A mi postavimo spomenik mu tak, da slehern postane mu enak. — Slava dr. Prelogu!

* **Tepeni štajerčijanci.** Naši pristaši so zopet izvojevali 2 lepi zmagi nad štajerčijanci. Pri občinskih volitvah v St. Juriju ob Ščavnici in Črešnjevem pri Slovenski Bistrici je zmagala naša stranka na obeh voliščih v III. in I. razredu.

* **Nemški hujskači.** Nemško časopisje je pričelo v zadnjem času zopet bolj kot poprej netiti sovraštvo do balkanskih Slovanov ter hujskati našo vladu, da z orožjem zabrani nadaljno prodiranje balkanskih zavznikov. Avstrija je poklicana, tako pišejo, braniti med in upliv nemštva ter storiti vse, da se slovanstvo preveč ne okrepi. Radi priznamo, da mora vsaka država braniti svoj ugled in upliv, toda Avstrija ni nemška država, ampak po večini slovanska, in zato tudi ne more in ne sme biti njena naloga, osvojevati se pri Slovanih ter misliti samo na Nemce. Ako hoče ohraniti Avstrija svojo samostojnost nasproti Nemčiji, se mora naslanjati na svoje balkanske sosedu, ki bodo v zvezi med seboj nova velesila, s katero bo treba računati. Zato je treba, da dela Avstrija prijateljsko politiko nasproti balkanskim narodom, in Nemci, ki hujskajo proti taki balkanski politiki, ne mislijo na bodočnost Avstrije, ampak Nemčije. Seveda s tem ni rečeno, da bi vsled prijazne politike nasproti jugoslovanskim državam morali vse odobravati, n. pr. nezaslišani umor franciskana o. Paliča v Džakovici, za koji dogodek tirja Avstrija po vsej pravici najodločnejše zadoščenje. Mi hočemo, da se katoliška, slovanska in tudi avstrijska moč na Balkanu še bolj okrepi, zato obsojamo nesramno hujskanje Nemcev in si želimo z jugoslovanskimi državami prijateljskih razmer.

* **Velik nemški polom.** V Laškem trgu je blagajnik nemške posojilnice, Jožef Drole, tekmo več let poneveril okrog 400.000 K. Leto za letom je to poneverbo umetno zakrival. Sedaj pa ni slovečdalje. Spoznal je namreč, da pride pri prihodnji reviziji stvar na dan. Radi tega se je dne 20. marca odpeljal iz Laškega in se je ponoči nato v neki mariborski gostilni zastrupil. Takoj, ko se je izvedelo, da si je Drole sam vzel življenje, so začeli sumiti, da pri nemški posojilnici v Laškem, katero je Drole vse leto skoro sam vodil, ni vse v redu. Začelo se je v revizijo, katera je pokazala, da manjka celih 400.000 K. Drole je v pismu, katerega je zapustil, tudi vse priznal. Vsled te poneverbe bo hudo prizadet Laški trg, posebno člani nemške posojilnice, ker Drolevo premoženje ne znaša niti ene desetine poneverjene svote. Zanimivo, kako se bo sedaj „S. djere“ kisló držal.

* **Duhovne vaje za organiziste** bodo letos pri sv. Jožefu nad Celjem od 31. sušca do 4. aprila. Začelo se v ponedeljek po Beli nedelji popoldne ob 6. uri in trajajo do petka jutraj. Vodil jih bode misijonar g. dr. Anton Zdešar. Stanovanje in hrana v romarski hiši stane 1 K 20 vin. na dan za osebo. Kdor hoče imeti boljše prenočišče, plača 1 K več na dan. Duhovni vaj za organiziste dosežaj se ni bilo. Zato je upati, da se zbere veliko vrlih organizistov v lepi cerkvi sv. Jožefa, katera stoji 20 minut od Celja. Kateri organizisti imajo Försterjev Cantica sacra za moški zbor, naj prinesejo, ako hočejo, s seboj, da bodo v cerkvi peli.

* **Orli na Moravi.** Kakor izkazuje najnovejši seznam, je na Moravskem med krščanskimi delavskimi sloji 121 orlovskih odsekov s 4505 člani. Nadalje

je pri izobraževalnih društvih 21 orlovskih odsekov s 1040 člani, in med organizirano kmečko mladino 47 orlovskih odsekov s 1561 člani. Vseh čeških Orlov je torej 7100, od teh jih odpade samo na Moravo 6731, ostali so v Sleziiji, na Dunaju, ali pa na Češkem. Stevilke govore, kako prodira orlovska misel med našimi severnimi brati. V tako kratki dobi pa taka armada! Z novim letom je začel češki Orel izdajati svoj strokovni list „Orel“, ki bo le še bolj pospeševal naglo prodiranje orlovške misli.

* **Občni zbor Zadrugne** se 10. v Ljubljani. se vrši v sredo, dne 2. aprila ob 10. uri popoldne v Ljubljani v Ljudskem Domu. — Dne 2. in 3. pa se vrši v Ljubljani velevažen zadrugni kongres.

* **Oderuštvo z umetnimi gnojili.** Poslanec dr. Krek dokazuje v „Narodnem Gospodarju“, da tovarne za umetna gnojila strahno odirajo naše kmete s previsokimi cenami umetnih gnojil. Vedno več se potrebuje umetnih gnojil, ker od oderuških kartelov plačani potovalni učitelji bolj hvalijo umetna gnojila nego domači gnoj, in ker se vsled napredujočega kmetijstva res vedno več umetnih gnojil potrebuje. Da tovarne kmetu lažje odirajo, prezirajo zadrugništvo, ga ne marajo ter dajejo trgovcem in agentom ali takozvanim zasebnim potovalnim učiteljem splošno več ugodnosti kakor zadrugam. Za odpomoč nasvetuje dr. Krek: Naše kmetijstvo je zavezano, z vsemi silami se potezati za to, da tudi v Avstriji dobimo zakon proti odiranju kartelov, ki neprimerno draže gnojila. Poleg tega je treba z vsemi silami skrbeti, da se v naši državi kolikor največ umetnih gnojil proizvaja. Prva in poglavitna reč je pa skrb za hlevni gnoj in gnojnice. Najprej mora naše kmetijstvo urediti hleve in gnojne jame in tu vjeti veliko vrednost gnojil, ki mu sedaj uidejo. Se-le, kar manjka, naj se nadomesti z umetnimi gnojili.

* **Na kmečkem tečaju.** Ki ga priredi nemška Kmečka zveza dne 30. in 31. marca v Gradcu, se bo predavalo o teh-le predmetih: Naloge deželne gospodarske politike v Avstriji in osobito na Stajerskem; vprašanje kmečke organizacije; pomoč države za povzdigo kmetijstva; načelna vprašanja carinske in trgovinske politike; razvoj avstrijske finančne politike s posebnim ozirom na kmečki stan.

* **Premestitev komisije za nabor vojaških konj.** Ta komisija, ki je imela dosedaj svoj sedež v Mariboru, se premesti s 1. aprilom v Celovec. Posestniki, ki želijo prodati mlade konje vojaški upravi, naj to odsej pisмено javijo komisiji v Celovec.

* **Tržno poročilo.** Lanskó leto ni bilo posebno dobro sadno leto, a vkljub temu jabolka nimajo lepe cene. Sedaj je cena jabolkom zopet močno padla. Težko se dobi 20 vin. za 1 kg jabolč. — Cena živini še vedno pada. Na graškem sejmu znaša pačec 1–2 K pri 100 kg žive teže. — Istotaka je tudi cepa žitu vedno nižja. Glasila bogatih židovskih trgovcev trdijo, da so ozimne dobro prezimile. Radi tega je sedaj padanje cen na dnevnem redu. Kakor hitro pa se bo židovskim bogatašem zdelo primerno, bodo zopet cene žitu po svoje povišali. — Železo se baje zopet podraži. Ker je balkanski trg zaprt za avstrijsko železno industrijo, pa hočejo oni bogataši, ki imajo v rokah železne tovarne, naprtiti izgubo na hrbet tistim, ki so primerani kupovati od njih železno blago. — Milo postane zopet dražje. Povišanje cen znaša 5%.

* **V Carigradu se reka kuha!** Delajo se namreč priprave za dne 1. aprila t. l. zopet vršče se žrebanje turških srečk, ki pod srečno zvezdo rojenemu naročniku prinese vrečo čistih 400.000 zlatih frankov. Kdor bi si rad napravil to prijetno breme (okoli 130 kg), naj se požuri, da srečko pravočasno naroči. Opozorjamo na zadevni oglas „Slovenske Straže“ v 12. številu. (Slov. Straža—350–2).

* **Korenice rastlin se širijo na zemlji najbolj tam,** kjer je dovolj zraka in vlage. Ta zemeljska plast pa leži v lahki zemlji globoje kot v težki. Radi tega se mora Tomaževa žlindra v peščenih tleh globoje podirati kot v ilovnati zemlji.

* **Vojska na Balkanu.** Ravno kar je izšel 11. in 12. sešitek, ki prinaša poleg slik med besedilom, tudi osem na fin papir tiskanih tabel raznih vojnih prizorov. Vse te slike so napravljene po naznanilih očevidcev in vojnih poročevalcev in bodo prav posebno dvignile zanimanje za to že samo na sebi krasno knigo. — 13. sešitek „Vojske na Balkanu“ je že tudi izšel in je s tem sešitkom knjiga za sedaj zaključena. O dogodkih o premirju bo poročal dodatek, ki more pa še-le iziti, ko bo sklenjen mir na Balkanu. Knjiga (13 sešitkov) velja torej K 5-30, po pošti K 5-60. Vezana knjiga bo na razpolago še le, ko izide tudi dodatek.

* **Novo knjige.** Slovensko nemški razgovori v vsakdanjem življenju (Nemščina brez učitelja II. del). Sestavil Pavel Novak. Založila Katoliška Bukvarna v Ljubljani. Nemščina brez učitelja obsega sedaj dva dela I. del Nemška slovnica za samouke je bolj teoretične vrednosti in zahteva učenje po tej knjigi nekaj truda in slovnične podlage, vendar pa more to knjigo predelati kdor se hoče nemščine temeljito priučiti. I. del je izšel ravno kar v novem popolnoma popravljenem in predelanem natisu, ker je prva izdaja pokazala mnogo hrib, ki so se sedaj odpravile. II. del Slovensko nemški razgovori v vsakdanjem življenju je pa čisto nova knjiga velike praktične vrednosti. To knjižico lahko rabi vsak samouk; treba je samo, da zna čitati. Cena za I. del Nemška slovnica za samouke II. natis K 1-20. Cena za drugi del Slov. nemški razgovori K 1-20. Oba dela skupaj vezana v platno K 3—. Dobi se v Cirilovi tiskarni v Mariboru.

* **Organisti, p' zor!** Podporno društvo organistov s sedežem v Celju naznanja, da se vrši občni zbor dne 31. t. m. v Celju v hotelu pri Belem volu. Začetek ob 10. uri popoldne. Dnevni red: 1. Poročilo o društvenem stanju. 2. Poročilo blagajnika. 3. Sprejem novih udov. 4. Volitev odbora. 5. Razni predlogi in slučajnosti. Ako se ob določenih uri ne zbere zadostno število udov, se vrši občni zbor dve uri pozneje pri vsakem številu udov. Udje naj prinesejo seboj društvene knjižice; kdor pa bi bil zadržan, naj pošlje knjižico do 29. t. m. blagajniku g. Jakobu Škrabar, posestniku v Grižah. Ker je od tega obnega zbora odvisno ali Podporno društvo organistov še nadalje obstoji ali se razpusti, zato se gg. organisti vabijo, da se tega zborovanja udeležijo v obilnem številu.

Mariborski okraj.

m **Maribor.** V našem mestu je še mnogo vrlih slovenskih delavcev, ki so vključeni v socialnodemokratskih društvih. Priidni so, hodijo v cerkev, v družini se držijo krščanskih navad, a pri socialnih demedratih so. Zakaj? „Ker so tudi drugi“, ti bo odgo-

voril delavec. Ko bi le vsi delavci vedeli, kam vodi socialna demokracija! Ob vero vas hoče spraviti, ob vero očetov, pa tudi glede narodnosti ni socialna demokracija nič boljša kot nemški nacionalci. Glejte! Na cvetno nedeljo sta priredili 2 socialno-demokratski društvi v neki mariborski gostilni zabavo; do polnoči je bilo na dnevnem redu petje, godba in predstava, po polnoči pa — ples. Celo noč do belega jutra se je guliło delavce, in to sedaj, ko socialni demokratje na vsa usta kričijo: Draginja, draginja! Sveti postni čas je bil, a socialni demokrat, ki pravi, da nima nič proti veri, pleše in vriska in pull z delavca krvavo zaslužen denar. Delavci, pošteni slovenski delavci, obrnite hrbet tem lažnjivim delavskim prijateljem in pridružite se raje krščanski delavski organizaciji.

m **Sv. Magdalena.** Pri zadnjem shodu naše podružnice Slovenske Straže je predaval g. dr. Leskovar o potrebi dobrih slovenskih šol. Prihodnje zborovanje bo dne 20. aprila.

m **Sv. Križ** nad Mariborom. Na Jožefovo se je občni zbor Bralnega društva in podružnice Slovenske Straže vkljub skrajno slabemu vremenu dobro obnesel. Zborovanje je otvoril predsednik Bralnega društva, g. Pajter. Iz poročil povzamemo: V Bralnem društvu se je prečitalo lani nad 500 knjig in nad 4000 iztisov časnikov. Dohodkov je imelo društvo 824 K 9 vin., izdatkov pa 520 K 13 vin. Krasno je uspela 25 letnica društva, združena s Slomšekovo slavnostjo dne 25. avgusta 1912; vrgla je 432 K 72 vin. čistega dobička. Podružnica Slovenske Straže je imela 110 K 40 vin. dohodkov. Fr. Žebot iz Maribora je v svojem govoru primerjal delo naših izobraževalnih društev in Slovenske Straže z zmagonosnimi boji naših balkanskih bratov. Vrli župan Filip Galunder je bil izvoljen za častnega člana Bralnega društva. Zborovalci pa so ob koncu zložili za Slovensko Stražo 6 K 17 vin. Zborovanje je zaključil predsednik podružnice Slov. Straže, g. Hlebč.

m **Svečina.** V ponedeljek, dne 17. t. m. popoldne ob 3. uri je začelo goreti gospodarsko poslopje g. Jurija Šerbineka na Vrtičah. Kako je ogenj nastal, se ne ve. Domači so bili pri delu, naenkrat je bilo celo poslopje v plamenu. Vsled silnega vetra ni bilo mogoče gasiti; zgorelo je celo poslopje, samo živino so rešili. K sreči je pihal veter v nasprotno stran, sicer bi se bila vnela hiša, hlevi, preša in sosednja poslopja. Posestnik je bil zavarovan.

m **Sv. Lovrenc** nad Mariborom. Prihodnjo nedeljo dne 30. marca po večernicah priredijo pri g. Kodru mariborski Orli veselico z igro: „Naša kri“. Govori tudi poslanec dr. Verstovšek. Naš voditelj g. Karol Brezočnik je bil dne 22. marca v Mariboru pred okrožnim sodiščem oproščen. Dolžilo se ga je veleizdajskih klicev. A sodišče se je prepričalo, da se ne more verjeti trditvam kovača Lorbecka. Nemškutarji so grozno poparjeni, da se je njih hudoplna pakana izjalovila in se je celo pred sodnijo izpričala nedolžnost g. Brezočnika. Tega dogodka se bomo gotovo veselili vsi z mariborskimi gosti. Pridite torej prihodnjo nedeljo vsi z zelenega Pohorja v St. Lovrenc.

m **Dravska dolina.** Prvi blisk in grom smo imeli letos tu na dan pred sv. Jožefom, na veliki terek proti večeru, na kar je padlo po noči nekaj snega; na višinah do 30 cm, za Dravo kačili 15 cm. Razloček smo občutili tem bolj, ker je bilo prejšnji dan na veliki ponedeljek še prav toplo in prijetno. Gromenje pred Jurjevem obeta (po mpenju starih ljudi) kmetu dobro letino. Saj potrebni smo je vsi skupaj — Bog nam jo daj!

m **Gornja Voličina.** V neki bližnji gostilni se je na črno nedeljo v postu plesalo. Vsak človek, kateri ima še malo krščanskega čuta, se mora zgrazati nad tem. Sveta cerkev se ogrne v žalost ob spominu na bridko smrt in trpljenje Jezusovo, v tej gostilni pa se je razsajalo in plesalo kakor na pustni dan. Fantje, med njimi seveda tudi nekatera dekleta, so mesto popoldanske službe božje tam plesali. Lepo ni, da celo pričujoči stariši mirno gledajo, kako njih otroci v postu plešejo.

m **Cermleňak.** Dne 15. marca so bile v Cermleňaku občinske volitve, ki so v primeri s prejšnjimi nenavadno izpadle. Veliki prijatelj „Stajerca“, Kocpek, je z veliko težavo z zarijavlimi verigami (Kakšne verige? Op. ur.) skupaj strnil novi občinski odbor, ki sestoji iz njemu udanih mož. Največjega davkoplačevalca, ki je marsikaj brezplačno storil v blagor občine, je g. Jožko kratkoma brenil iz občinskega odbora, najbrž zato, ker je dotičnik paročnik „Slovenskega Gospodarja“. Verige, s katerimi drži skupaj g. Kocpek novi občinski odbor, se bodo v treh letih potrgale. Zato bi mu svetovali, da se tačas preskrbi z novimi verigami, če se hoče vzdržati na površju. Bodi javno povedano, da za župana ne maramo človeka, kateri hodi tožit občino k okrajnemu odboru, hoteč ji s tem naložiti denarno kazen. Za gosp. Kocpeka imamo še mnogo poučka pripravljenega in ker poznamo njegovo ukaželnost, si bomo njega kot naročnika ptujskega „Stajerca“, še ob priliki natančneje ogledali.

m **Sv. Lenart** v Slov. gor. Saprilot, naši gospospode čvickarji liberalci pa so si nekaj pametnega izmislili, samo, da bi dobili naše ljudi k svojemu prekrščenemu društvu Čitalnica. Zunaj na steni Čitalnice imajo namreč pribito tablo z napisom, da vsak, kateri pride po knjige, jih zastoj dabi. A to menda že ni res. Mi slovenski mladeniči tega liberalcem ne verjamemo. Če bi se kateri hotel vvesti na to limanico, naj prej vpraša nekega delavca v S. . . Liberalci letajo sem in tja tedaj, ko grede naši k sv. maši in od maše. Tudi naši gg. učitelji radi zahajajo k tem čvickarjem.

m Laporje. Že dolgo vrsto let sem Vaš naročnik, ali dopisa iz Laporja ni več v listu. Kaj pa Izobraževalno društvo, ali je umrlo? To še menda ne, ker če kdo umrje, izvejo tudi v naš skriti kot. Pred par leti sem čital vedno dopise iz Laporja, kako vro deluje Izobraževalno društvo. In sedaj pa naj tudi cenjeni čitatelj „Slovenskega Gospodarja“ izve, da Laporjsko Izobraževalno društvo spi trdno spanje pravičnega. — Kakšna bo pa kaj letina, skoro smo se že bali suše; že več tednov se je neprenehoma kadil prah po cestah. Sedaj pa vendar ta blagodejna vlaga iz nebesnega oboka.

Črešnjevec. Pri občinskih volitvah na Črešnjevcu pri Slov. Bistrici so zmagali Slovenci v I. in III. razredu, dočim so si Stajerčijanci priborili zmago v II. razredu. Pod vodstvom znanega posilnemca Kresnika so napeli Stajerčijanci vse sile, da bi dobili na Črešnjevcu občinsko gospodarstvo v roke. Toda zavedni Slovenci se tudi najstrupenejših hujskarije niso ustrašili ter so v boju z gnilih Stajerčijanstvom slavno zmagali. Slava zavednim volilem! Pripomniti moramo, da sta kot agitatorja poslegla v boj tudi „nemški“ advokat dr. Janeschitz in c. kr. sodnik „Nemec“ dr. Rakovec. Slovenski kmetje si bomo to dobro zapomnili.

m Slovensko gledališče v Mariboru. V nedeljo, 6. aprila zvečer se uprizori izvirna ruska igra „Gospod Jakob, naš župnik“. Spisal S. Puškin, poslovenil X. Y. Igra je jako poudelja.

Ptujski okraj.

p Ptuj. Krčevinsko bralno društvo priredi na belo nedeljo v ptujem Narodnem Domu s sodelovanjem ptujskega Orla krasno igro: „Rešitelj“, na katere obilno udeležbo vabi uljudno odbor. Začetek ob 14. uri popoldne. — Ob krasnem vremenu so ozelenela polja in travniki, marelice že bujno cvetejo. Bog nas varuj mraza!

p Ptujске novice. Dne 12. marca je jutraj ob 14. uri jutraj začelo goreti v trgovini I. Kollenz-a v Bismarkovi ulici. Ogenj so sicer kmalu pogasili, a je vendar napravil precejšnjo škodo. — Skrlatica močno razsaja med otroci v mestu. Umrli je na tej zavratni boleznii letni sinček Danimir dr. Gregorečev, Elica g. učitelja Seronova. Tudi v okolici zahteva mnogo žrtv. — Samo par ur vojak je bil mladenič F. Ciglar od Sv. Urbana pri Ptuj; prejšnji teden je prišel, oziroma se pripeljal z domačim vozom na nabor v Ptuj in bil potrjen k vojakom. Ko se je odpravil na dvorišče Zupančičeve gostilne proti domu in hotel stopiti na voz, ga konj s kopitom tako močno udari na čelo, da mu je prebil črepijo in je fant čez par ur v ptujski bolnišnici umrl. N. v m. p. — Na Ptuj poletajo staro vojašnico v sredini mesta; na njenem mestu postavijo justično (sodno) palačo velikankega obsega. Ali se bo v njej nastanil kak minister?

p Dravsko polje. Kmetje, somišljeniki! Pojdimo prihodnjo nedeljo dne 30. marca v Maribor na občni zbor Slovenske kmečke zveze. Dosedaj smo bili zmagujoči, bodimo se v bodoče!

p Sv. Vid pri Ptuj. Tukaj se je ustanovil tamburaški zbor, ki pa Sošteriča grozno jezi in skuša žlane pregovoriti: „Saj niste Hrvatje, da boste igrali tamburico“. No, no, Sošterič, vse to vam ne bo nič pomagalo. Zakaj ste kupili Vi Vašemu vnuku tamburico, kaj je on Hrvat? — Tamburaš.

p Iz Slov. gorc. Potoval sem po kolednici v čast Mariji na Svečnico med Pesnico in Ščavnico po krasnih Slovenskih goricah ter z veseljem treem občudoval, kako napreduje staro in mlado ter skrbi za povzdigo in razvoj raznih društev in mladinskih zvez. Kako vesele, zabavne in izobraževalne so njih prireditve. Resnici na ljubo rečem, da se veselo organizira ljuba nam mladina. Posebno se v tem oziru odlikujejo v teh-le župnijah: Jarenina, Sv. Jurij v Slovenskih goricah, Sv. Jurij na Ščavnici, Sv. Benedikt, Sv. Trojica, Sv. Anton, Sv. Lovrene v Slov. goricah in pri Sv. Križu na Murskem polju. Močno in lepo so tudi tamkaj in še v več drugih župnijah razvite kmetijske podružnice in posojilnice. Ko potujem dalje v župnijo Sv. Andraž v Slov. gor., se začudim, kako tamkaj v tem oziru vse pošteno spava nekako jezevo zimsko spanje. Tamkaj ni nobenih prireditev. Ko nadaljujem svoj posel dalje po tej župniji, najdem spomenik pokojne bikorejske zadruge. Na napisu berem med drugim te-le besede: Vzrok pogiba te zadruge je postopanje načelstva. Radoveden vprašujem, kako da je zadruga propadla? Odgovor: Ker se skoraj pri vseh društvih in zastopih vrinejo na krmilo ene in iste osebe, ki pa se za procvit društva ali zadruge le malo brigajo. Čast, katera je mnogim, posebno pa liberalcem in slogasem, najvišji cilj, pa tirja tudi dolžnost in odgovornost. Nekaj pa moram tudi laskavo pohvaliti, namreč vas Drebetinci, ki se odlikuje po svojih lepih in velikih novozidanih hišah, znak, da tam bivajo skrbni in marljivi gospodarji in gospodinje. Ko pridem čez leto in dan zopet k vam, Andreževčani, glejte, da se med tem časom zdravite, združite in organizirate v krščanskih društvih in zvezah, da ne zaostajajo za vašimi sosedi, ki vam naj bodo v vzgled. Treba je poguma, vstrajnosti in dobre volje, pa bosta sreča in blagoslov božji sijala nad nami.

p Sv. Barbara v Haložah. Pri nas strašno razsajata otroški boleznii skrlatica in davica, tako, da je šola zaprta. Včasih imamo en dan 4—5 mrličev. Dosedaj je že letos v naši fari 49 mrličev. Prosili bi g. okrajnega zdravnika, da bi večkrat prišel k nam. — Na Belo nedeljo priredi naše Slovensko katoliško izobraževalno društvo igro: „Kremlar pri zvitem rogu“

s tombolo in petjem. Dobitkov bo mpogo in poceni, 20 vin. karta. Pridite! Vabimo vse sosede in prijatelje društva h g. Reichner-ju. Na svidenje!

p Trgovišče pri Veliki Nedelji. Izjavljamo, da ni res, kar govorijo ljudje, da se je dne 25. februarja plesalo v naši vasi. To je, kakor že znano, raznesla neka hudobna oseba vsled neprevidnosti. Že mpogo dni je z veliko skrbjo spletalo nekaj deklet vence za velikonedeljsko cerkev, in tudi dne 25. februarja se je zopet zbralo nekaj poštenih deklet, a takrat je prišel tja popotni godec, po imenu Kralič, da bi ondi prenočil. Ta je res zaigral in mi smo zapeli nekaj cerkvenih pesmi. Plesalo se pa ni popolnoma nič. S tem je močno razžaljena poštena gospodarska družina, trgoviška dekleta, ki niso nič krive in mi sosednji fantje, ki smo prišli tja k stari domači rodbini. — Sosedni fant.

p Ormož. Dragi gospod urednik! Tukajšnji prijatelji in somišljeniki naše stranke se čutijo dolžne potrditi, da so Vaše zadnje pripombe v članku „Liberalci — strahopetci“ popolnoma resnične. Da, ponižno se vedejo posebno ormoški in okoliški liberalni in slogaški ter posilnemški obrtniki, trgovci in gostilničarji, ki prisegajo na liberalnojslogaški evangelij le tedaj, kadar jim je od naših potreba za živež kruha! Ravno tako pa se tudi druga gospoda dela nepristransko samo ob času, ko jim naši pristaši in zavodi nosijo zaslužke, a tedaj, ko je treba javno pokazati svoje prepričanje, so pa, če že ne nemuški, za gotovo pa hudi slovenski liberalci.

p Ormož. Pod Humom pri Ormožu je po dolgi in mučni boleznii zatisnila na veke oči žena Terezija Munda. Bila je velika v trpljenju, zato jo je Bog gotovo lepo poplačal. N. v m. p.!

p Sv. Tomaž pri Ormožu. Smrtna kosa nam je dne 12. marca vzela pridno 26letno hčerko Alojzijo, iz rodbine Grašič v Lahoncih. Naše sožalje. Nepozabljiva, vživaj večni raj!

p Obrež pri Središču. Tukaj se je zasačila čedna družba, ki je imela na programu dobro življenje na račun kurjih hlevov. Kedar se je družba ustanovila, nam dosedaj še ni znano; vemo le toliko, da so letošnjo zimo kurji hlevi silno trpeli in da se je nastala žeja po okusnih pečenkah gasila s pristnim humčanom. Clani te družbe so sami pristni liberalci. V obreškem liberalnem taboru je torej silno zasmrdelo. In skrajno malo mora držati na svojo čast in na čast občine tisti, ki bo pri bližajočih se občinskih volitvah volil s to kurjo stranko. Kakor sem slišal, so pri pojedinah ti liberalni uzmoviči vpili: Živio dihurji, smrt kuram in „klerikalcem“! Mi pa jim kličemo: Živio dihurji v dihurjici!

p Ptuj. Na belo nedeljo se bode pri nas blagoslovila pri pozni maši zastava Mladenške Marijine družbe in Orla. Pridigo ima č. gosp. Hohnjec iz Maribora. Ker ima ima popoldan Orel gledališko igro „Rešitelj“, se uljudno prosi vsa društva in občinstvo iz ptujске okolice, da se mnogobrojno udeležijo popoldanske slavnosti.

p Sv. Trojica v Haložah. Na prvo nedeljo v mescu aprilu takoj po rani službi božji se vrši v čitalnici shod Mladenške zveze z zelo zanimivim vsporedom. Clani, katoliška mladina, prijatelji in zaščitniki naše organizacije pridite v mnogobrojem številu. Na veselo svidenje!

Ljutomerski okraj.

l Ljutomer. Prihodnjo nedeljo gremo muropolski kmetje na občni zbor Kmečke zveze v Maribor. Posebno nas zanima, ko bo govoril na občnem zboru star prvoboritelj kmečkih pravic, državni in deželni poslanec Povše iz Ljubljane. Somišljeniki ljutomerskoradgonskega okraja, pridružite se nam! — I. V.

l Očeslavci. Slabe ceste, tako se toži v naši občini, posebno od minule jeseni sem, ubogi kmet ne more k svojim goricam z vozom. Kdo pa je kriv? Morebiti naš občinski predstojnik? Kaj še! Ko so se sklepali za lanskó leto občinski računi, ga je nekdo celo pohvalil zaradi umnega in dobrega gospodarstva. — Res se je precej izdalo za očeslavske ceste, pa se je pri cestnem delu občine štedilo, ker se za iste niti v narja ni izdalo. Slovenskim odbornikom, kot manjšini, se je predbacivalo: Zakaj pa niste vozili prodeca? Odgovorijo: Ker nas nihče ni najel, ker znajo, da ima občinski predstojnik za to skrbeti, da se po obč. potih in cestah varno hodi in vozi. Pa g. predstojnik naj bo odpuščen, saj se je spokoril in dne 9. III. t. l. svojo službo odložil, izvolili so naši generali drugega iz svoje srede, od katerega upamo, da bo tudi naše ceste kaj pogledal: v političnem oziru se nadejamo, da ostane „pri starem“. Se nekaj: naš prejšnji občinski zastop je v letu 1910 skoval neki sklep, s katerim se je „diktilalo“: Stavenski kmetje morajo na svojo občinsko cesto voziti po 4 prizme prodeca in manjši posestniki po 1 prizmo ali pa plačati po 2 K od prizme. To pa nam ni šlo v glavo; ali hočeš, nočeš, moraš, sklep je postal pravomočen, ker nismo znali za razglas, da bi se v postavnem roku pritožili. Ker se je biračenje kronic našim gospodom dopadlo, so hoteli to tlako ponavljati in izpremeniti v lepo navado. Ker smo vajeni malo računati, se je dokazalo, da so za ta del ceste plačali nekateri posestniki po 40% od direktnih davkov in nato smatrali te občinske sklepe za nepostavne in krivične ter končno vložili pritožbo na deželni odbor. Opozarjajo se občani, da je deželni odbor rešil našo pritožbo z odlokom z dne 18. januarja 1913, št. 53.357, kateri se konečno glasi: „Občina Očeslavci ima občinske ceste skupno oskrbovati in se tlaka po par. 77 obč. r. razdeliti po direktnih davkih.“ To je naša zahteva. Delo z rokami je bilo dosedaj v navadi in to je dolžan tudi vsak občan storiti, plačilo pa se deli po davku, to si naj vendar naši gospodje v glavo zabijejo. Tukaj bi omenili, da je postava glede javnih razglasov ali pomanjkljiva, ali se pa slabo izvršuje, ker naši občinski predstojniki raz-

glase navažno nabijejo na desko pri predstojniku ali svetovalcu, in če ta isti stanuje kje v kakem kotu, kjer ni mimo javne poti, kakor je ravno pri nas sedaj v sode nasprotnikov hotela, tedaj je pač malokdo o razglasu obveščen, naj si bo od občine ali višje oblasti. Ljudstvo večkrat pade v zadrego in trpi škodo. V tej zadevi bi bilo umestno, naj bi gg. poslapci na mero-dajnih mestih storili potrebne korake.

l Radenci. Dne 23. februarja smo imeli v svoji sredini našega poslanca Roškarja. Ne bom poročal, kako lepo se je obnesel slóh, hočem le omeniti, kaj se mi je vse ta dan dogodilo. Ko sem namreč prišel od shoda domov, je bilo po vasi med možmi nekako razburjenje. Bežali so drug k drugemu s tako silo, da so plotovi pokali in so raznašali „Stajerca“. Pa zakaj? Tedaj mi pride na misel, da bo popoldne volitev občinskega predstojnika. Na večer tistega dne grem v gostilno k Razleku na čašo piva in najdem tam gospode odbornike, nekatere z veselimi in zadovoljnimi obrazi. Sedem k mizi, pijem in poslušam, a kaj se sliši od te nove stranke? Eden odbornikov pravi drugemu: „Vidiš, da je dobro, ko smo Mauka odbili, ker on strašno z Divjakom drži“. No, kar je novo, je vse veselo, tako so tudi ti novi strankarji izvanredno veseli. Pa jaz bi vam svetoval sledeče: Vi možaki nič se preveč ne veselite vaše stranke, boljše bi bilo, da se pogovorite, kako globoko da stolec županski postavite, da vam ne odprhni. Bilo bi nevarno, če se prekučene vaša nova stranka z županom vred v lužo.

l Mala Nedelja. Kmet. podružnica uljudno vabi kmetovalce k živinozdravniškemu predavanju, ki se vrši dne 30. t. m. po rani službi božji v šoli. Govoril bo c. kr. okr. živinozdravnik g. Pirnat iz Slovenj Gradca.

Slovenjgraški okraj.

s Janžev vrh. Vrlega moža, zvestega soseda, smo dne 14. marca v najobilnejšem številu spremili k zadnjemu počitku, namreč Gregorja Kozjak, ki je na svoj god po 3mesečni hudi boleznii, preveden večkrat s sv. zakramenti, v starosti 61 let zaspal. Ubogim je bil dober, kakor oče otrokom, farni cerkvi (bil je pad 15 let ključar) zvest in skrben, kakor ženin nevesti, vsem znancem ljubeznjiv tovariš, globokoveren tudi v dejanju, vedno zavežen Slovenec ter zanesljiv in spreten zagovornik vsega dobrega. Njegova radodarnost je bila neomejena. Njegova dobra dela naj ga spremljajo v večnost, nam pa ostane nanj blag in hvaležen spomin.

s St. Ilj pri Velenju. Tukaj se je vršil dne 10. marca živinski sejem. Prignalo se je veliko plemenske, pa tudi pitane živine. Za pitano živino so bile cene primerne, za plemensko živino je bilo pa malo kupcev in se je ni moglo mnogo prodati. — Neznani zlikovec je pokvaril sejmsko ograjo. Če kdo ve zanj, naznani naj ga na pristojno oblast.

s Zavodnje. Učitelj Smolnikar, ki je obenem tudi tukajšnji poštar zoper našo voljo in željo, je kot tak takoj zapazil, da je začel dobivati gostilničar K v gorah „Slov. Gospodarja“. Hitro je tekkel tja gor na svoj frakelje in ga pregovarjal. In res je pomagalo, dasiravno da temu gostilničarju prav malo skupiti. He, gospodine, ki se delate, kjer in kadar vam kaže, kot nedolžno politično jagnje, „Slovenskemu Gospodarju“ pa kar vrat zavijete.

s Šmartno pri Velenju. Tukajšnja Dekliška zveza priredi na belo nedeljo ob 3. uri popoldne v Društvenem domu igro tridejanko: „Večna mladost in večna lepota“, na kar se že sedaj občinstvo opozarja.

s Šoštanj. V nedeljo, dne 6. aprila priredi šaleška čitalnica pri Rajsterju ob 8. uri zvečer narodno igro „Legijonarji“ s petjem v štirih dejanjih.

Konjiški okraj.

k Konjice. Katoliško politično društvo v Konjicah je priredilo na Jožefovo občni zbor. Udeležba je bila vkljub slabemu vremenu sijajna. Shod je otvoril in ga vodil društveni predsednik g. Napotnik. Poročilo o delovanju društva je podal g. vikar Jurhar. Zanimivo in za posnemanje je, da prihaja v Konjiško župnijo 120 iztisov „Slovenskega Gospodarja“. Prišlo ob čenega zgora sta uporabila naša deželna poslanca gg. dr. Korošec in Novač ter nam prišla poročat. G. Novač je slikal vzroke in razvoj slovenske obstrukcije, dr. Korošec pa nam je opisoval cilje in namene politike S. K. Z. Vsem našim deželnim in državnim poslancem se je izreklo neomajano zaupanje ter se jih pozvalo, da vstrajajo nadalje v boju za slovenske pravice.

k Zreče. Gospodje: kaplan Saloven, učitelj Snuderl in Hinko Dobnik so l. 1898 ustanovili politično in gospodarsko ter bralno društvo z imenom „Straža“ v Zrečah. Društvo je dopolnilo letos 15 let obstanka. Istemu je prvi dve leti načeloval g. Peter Dobnik, za njim je pa prevzel vodstvo sedanji načelnik g. Lamut. Društvo je imelo na Jožefovo svoj občni zbor. Predsednik Lamut je omenjal v svojem govoru letošnje jubilejsko leto, to je: 160letnico osvobodjenja cerkve. Iz tajnikovega poročila povzamemo, da šteje društvo blizu 100 članov, in pa, da podpira krepko društvene namene vse pohvale vreden list „Slov. Gospodar“, ki obiskuje naše ljudstvo okoli 100 iztisih. Samo na društveni naslov je prihajalo v minulem letu po 82 komadov „Slovenskega Gospodarja“, v novem letu je poskočilo število za 10 izvodov. Naše zborovanje je počastil državni in deželni poslanec dr. Korošec, ter naslikal v živih barvah naš politični položaj na Stajerskem, ki je nastal vsled slovenske obstrukcije v Gradcu. Govorniku in vsem njegovim tovarišem na Dunaju in v Gradcu se je izrekla zahvala in popolno zaupa-

nje, pristavila se je prošnja, da naj vstrajajo v vojski za slovenske pravice, dokler jih ne izvojujejo.

K Rebelj na Pohorju. Nekdanjo Bodlerjevo gostilno, katero je lansko leto kupil g. Kalsek iz Čadrama, je sedaj zopet kupil od slednjega g. Janez Očko, posestnik in grobokop iz Čadrama. Tako je imelo dotično posestvo v teku enega leta kar 3 lastnike, v dokaz, da kjer „Stajere“ in pa šnops gospodarita, tam volk mesari, tam gre skoraj povsod rakovo poi. Upamo, da „Stajere“ ne bo več našel prostora pri novem gospodarju. Tudi pri pekaterih drugih hišah bi trebalo nekaj izprememb, da se žalostni naslednji žganje-pitja in „Stajereve“ hujskarije odpravijo. Proč s šnopsom in slabim berilom!

K Dobrova. 14 dni je v nesrečni Oplotnici pil žganje, nekaj časa je nato doma bolehal in potem nepričakovano na veliki petek umrl okoli 40 let stari samec Peter Bukovnik. Bog se ga usmili! Ali ni ta konec prst božji za podobne ljudi, namreč za žganje-pivce?

K Čadram. Naš veleč. g. monsinjor Bezenšek je obolel na influenci in se povrh še prehladil; po zdravniškem naročilu si mora jako čuvati svoje rahlo zdravje, ker za starčka je bolezen lahko opasna. Nebeski Zdravnik mu podari krepko zdravje še in še!

K Gladomes. Dne 17. marca ponoči je čula posestnica Marija Pešek nek šum v vrtu. Njen zet gre gledat in najde v ovčjo kožo zavite tatove ob lestvici. Tatovi so ga napadli, toda ker je klical na pomoč, so zbežali in ga pustili ranjenega ležati na tleh.

Celjski okraj.

c Celje. Mnogo je še pri nas ljudi, ki so dozdej slepo verjeli nemškutarjem. Danes pa, ko se je vedelo, da je naenkrat posilnimski posojilnici v Laškem zmanjkalo 400.000 K, so se marsikomu odprle oči. — Na občini zbor naše politične organizacije K. Z. na belo nedeljo pridemo tudi zastopniki celjskega in laškega okraja. Močni smo, zatoorej se hočemo posvetovati, da bomo v prihodnje še močnejši. Na svidenje v Mariboru!

c Nova Cerkev pri Celju. Javna izjava. Našega kaplana vč. g. dr. Maksimilijana Vraberja so v noči od 9. do 10. marca neznan zločinec skrajno užalili z zlobnim in smrtno-nevarnim razbijanjem šip s kamenjem. Hvala Bogu, da se blagemu g. kaplanu ni pri-gojila nobena telesna poškodba. Podpisano županstvo v imenu vsega odbora in vsega silno ogorčenega ljudstva skrajno obžaluje, da se je ta zločin izvršil na g. kaplana, kateri ni nobenemu storil nič zalega, temveč z globoko prisrčno vnetostjo in požrtvovalnostjo izvršuje svoj poklic, kakor v cerkvi, tako tudi v šoli; vse ljudstvo mu je udano s pravo hvaležnostjo in ga visoko čista. Storit ćemo vse, da se pravice popolnoma zadosti. Blagega g. kaplana prisrčno prosimo, naj radi par hudobnežev ne obsoja cele občine in naj nas ne zapusti. — Občinski odbor v Novi Cerkvi dne 17. marca 1913. — Janez Pinter, občinski predstojnik; J. Pader, Alojz Gobec, Miha Kadilnik, Jožef Jekl, Mihael Arlič, Josip Klinc, Jožef Hrastnik, Andrej Matek, Jurij Samec, J. Lešnik, Jožef Legvart, Frano Jankovič.

c Sv. Peter v Sav. dol. Nedavno smo pokopali odličnega moža v naši župniji, Stefana Ribič iz Rož. Pokojnik je bil star prijatelj „Slovenskega Gospodarja“, zato pa tudi odločen pristaš krščanske stranke. Odlikoval se je vse svoje življenje — dosegel je polnih 78 let — po treznosti in vzglednem verskem življenju. Lepo je bilo videti može Marijine družbe, ki so v dolgi vrsti spremili s svetinjami Marijinimi na prsih svojega vzornega tovariša k mirnemu počitku, Sveti. la mu večna luč!

c Sv. Peter na Medvedovem selu. Lepo število poslušalcev je na Cvetno nedeljo zbral okrog sebe zdravnik dr. A. Schwab iz Celja in nam v prezanimivem, z čuvstvi osoljenem govoru pojasnil, kako škodo povzroča alkohol, nezmerno uživanje, človeškemu telesu, in kako grozne posledice poraja. Dokazi gospoda doktorja so bili prepričevalni. Otroci naj ne dobe kapljice alkoholnih pijač, odrasli naj bodo izredno zmerni. Najbolj srečni so tisti, ki sploh ne uživajo alkohola. Hvala iskrena g. doktorju za ves trud! Upamo, da ne bo zastoj in se v kratkem ustanovi pri nas „Sveta vojska“ zlasti zoper žganje-pitje in pijančevanje. Potrebna je na vseh konicah.

c Laško. Na veliko sredo je naenkrat izginil iz Laškega Jože Drole. Pri nemški kasi so imeli revidenta iz Dunaja, in ta je našel, da pri kasi ni vse tako čedno, kakor bi si človek mislil, ko je videl njihovo lepo hišo. Na veliko soboto je prišel iz Maribora telegram, da je Joža odrajal v večnost. Bil je blagajničar pri nemški kasi vsa leta kar obstoji, bil je občinski odbornik pri tržki občini, bil je učokrajnega zastopa, bil je načelnik nemškega krajnega šolskega sveta, torej eden najbolj imenitnih Laščanov. Na velikonočni ponedeljek pa mu je samo še njegova natakarka izkazala zadnjo čast. Gospodje pri nemški kasi pa so brez glave. Vse kolne samo Jožeta. Ljudje pa pravijo, da manjka 300.000, zopet drugi da blizu 400.000 K. Med tistimi, ki imajo denar tam vloženi in izposojeni, vlada grozen strah. Gospodje, ki so bili prej tako bogati, pravijo zdaj, da oni nimajo nič, ampak da so njihove žene posestnice. Dobro bi bilo, če bi gospodje ljudstvo pomirili, in povedali, kako je cela stvar. Mi se le temu čudimo, kako je mogel Joža vse za nos voditi? Ali je bil Joža tako prebrisan? Ali se drugi gospodje pri nemški kasi niso nič zastopili na uradovanje? To je gotovo graje vredna malomarnost, ako se s tujim denarjem tako gospodariti. Krivda

zadene vse, ne samo Jožeta, zakaj pa mu niso na prste gledali? Zato je po naših mislih dolžnost gospodarjev in tržke občine, da iz svojega pokrijejo, če je kaj nepokritega. Zanašaj pa naj boljše uračajo in lepo pred svojim pragom pometajo!

c Laško. Kakor smo že svoječasno poročali, je kupil trgovino v Laškem trgu od g. Droleca Rudolfa Dergana, katerega vsem našim somišljenikom ponovno prav toplo priporočamo.

c Celje. Pri Belem volu v Celju priredi izobraževalno društvo na belo nedeljo in na predvečer krasno igro „Turški križ“. Zanimanje za to igro je veliko, zato si že sedaj naročite vstopnice, katere se dobijo v papirni trgovini Gorickar & Leskovšek. Tudi cene sedežev so sedaj jako nizke. Za obilen obisk vabijo gg. igralke in igralci.

c Nova cerkev. Vabimo na redni občini zbor hranilnice in posojilnice, ki se vrši dne 13. aprila 1913 v posojilniščnem prostoru ob 3. uri popoldne. Dnevni red: 1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru. 2. Poročilo načelnika in nadzorstva. 3. Volitev načelnika in nadzorstva. 4. Odobritev računskega zaključka za leto 1911. Ako bi ta občini zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občini zbor ki sklepa ne glede na število navzočih združnikov.

c Vitanje. V nedeljo, dne 6. aprila se vrši pri nas ustanovni shod J. S. Z. zjutraj po prvem sv. opravilu v cerkveni hiši. Kmetje, posli, gozdarji, delavci in mladina pridite! Dobrodošli so tudi sosedje. Poroča Vekoslav Zajc.

c Nazarje pri Mozirju. Na belo nedeljo dne 30. sušca se vrši popoldne ob 3. uri pri g. Toniču shod Jugoslovanske strokovne zveze. Kmetje iz Mozirja, Rečice, Kokarja in okolice, vsi delavci, posli in mladina pridite. Poroča g. dr. Veblo in Vekoslav Zajc.

c Gamilska. Dne 30. marca priredi naša Dekliška zveza 2 igri in sicer „Marijin otok“ in pa „Dve teti“. Začetek ob 3. uri popoldne.

c St. Jur ob juž. žel. Kat. bralno društvo urredi na Belo nedeljo, t. j. 30. sušca pa večernicah v Kat. domu lepo igro šestdejsanko „Bela nedelja“. Iz St. Jurja in okolice so vsi ljubežno povabljeni.

Brežiški okraj.

b Brežice. Imamo tihlega liberalca, ki se šteli našim ljudem za dobrega Slovenca, a je njegovo glavno opravilo, da zabavlja čez naše poslance, Kmečko zvezo, „Slovenskega Gospodarja“, naša društva, v „tajni“ družbi v Narodnem Domu tudi čez duhovnike. Če se ne bo poboljšal, pridemo prihodnje z imenom. Somišljeniki, bodite pozorni pred liberalnimi hinavci!

b Zabukovje. Naj vam, dragi bralci, podam še par opazk k zadnjemu dopisu iz Zabukovja. Prvič vam moram z največjim veseljem sporočiti, da je dotični dopis našim liberalnim kavkam čisto zmešal možgane. To vam je bilo krika in vzdihov. V nedeljo so se zbrali „dotični“ v nekem prostoru blizu cerkve in „SL. Gospodar“ je dosegel pri njih toliko čast, da se je vse trgalo za njega. Hlastno so požirali vsako besedo posebej, kot bi se imeli prazne želodce. Skoča, da Vas, g. urednik, ni bilo zraven, da bi se na lastne oči pre-pričali, kako dobro jim je teknilo. Nekemu „gospodu“ se je tisti „Slovenski Gospodar“ tako dopadel, da bi ga bil najrajši nesel domov še za malec. Ker pa ni njegov naročnik, ampak le „Narodnega Lista“, si je izposodil dovoljenje, da je smel dotični članek izrezati. Sicer pa dvomimo, da bo postal drugačen. Vprašamo tistega „gospoda“ le nekaj: Ali se morebiti čutite prizadete v članku? Bolje za Vas, da ne, sicer bi si mi lahko mislili lahko še kaj drugega. Naši petelinčki so res brihtni ljudje; sedaj so že sklenili, da hočejo na vsak način za ta dopis iskati pri sodnji zadostčenja, in tega, ki jih devlje v časopis in razkriva njihove „lepe“ grehe, pošteno namazati. No, no, le pomirite se do tega časa, da bo prej oni proces gotov, sicer se še ne spoznate, ker imate precej pičlo mero zdravih možganov. Ne bojte se, da Vas bo ta dopisnik pozabil. „Slovenski Gospodar“ Vam bo še večkrat dobro došel. Naš „modri“ gospod že hodijo s po-vešeno glavo semtertje. Gotovo se jim prizadeji smilijo. Če ste „gospod“ toliko priprosti, da hočete par besed slišati še od znane strani, stopite k meni, da Vam povem tiho na uho: Varujte se, da se s svojo modrostjo preveč ne opečete, kajti v Zabukovju nimamo nobenega „padarja“, ki bi Vas potem izlebil. Povsod piha veter, pri nas tudi, in izmed vetrovega pišča se sliši enakomerno škripanje „stolčka“, „resk-resk-resk“. Če pa pride burja, kriči „hresk-hresk-hresk“. In kadar potegne že napovedan vihar, zahrčešalo bo „tresk-tresk-tresk“ in stolček bo ležal brez nog na tleh.

b Sv. Miklavž v Polju. Po zadnjih shodih v kozjanskem okraju, na katerih so liberalci s plačevanjem vina lovili volilec, je „Narodni List“ zmagovalno pisal, da je vzhodnji del kozjanskega okraja od Sedlarjevega do Podreče v taboru Narodne stranke. Mi smo se temu izlivu naprednjaških nad smejali, ker razmere bolje poznamo. Shod v Polju je to tudi sijajno dokazal. Shod se je vršil pri našem vrlem somišljeniku g. Petru Jarčan. Zborovanje je otvoril in vodil velesposlovan g. župan v Sedlarjevem, Anton Debelak, podpredsednik je bil g. župan v Lastniču, Alojzij Vrečko, zapisnikar pa g. Jožef Golec v Sedlarjevem. Čeprav je bilo vreme neprijetno, se je zbralo okoli 150 poslušalcev, med njimi ves evet kmečkega prebivalstva, ki so z velikim zanimanjem, večasi tudi z bučnim smehom, sledili izvajanjem g. dr. Jankoviča, ki je v 14urnem govoru sijajno ovrgel trditve liberalnih govornikov glede sotelske železnice, glede obstrukcije in drugih obdolžitev. Podal je sliko delovanja Slovenske kmečke zveze, razkrinkal zahrbtno in nepošteno politiko slovenskih liberalcev, njihovo izdajalsko postopanje v vprašanju obstrukcije, dotaknil se je nadalje dogodkov na Balkanu, razprav v državnem zboru, finančnega načrta in stališča Slovenske ljudske stranke nasproti vladi. — Dr. Jankovič je dokazal, da pride lahko mirnim sredm tudi med svoje volilce ob Sotli. Prepričali pa smo se tudi, da kar je res pravega kmečkega prebivalstva, je skoro vse v vrstah Slovenske kmečke zveze, edinega Glojnarika, ki se je ustrašil resnice, smo pogrešali. Končno so izrekli zborovalci svoje popolno zaupanje svojemu posl.

dr. Jankoviču, kakor tudi ostalim poslancem S. K. Z., odobraval obstrukcijo in zahtevali, da jo neustrašeno nadaljujejo. — Druga resolucija se glasi: Slovenski volilci v Polju ogorčeno protestirajo proti nesramnemu in izzivajočemu postopanju finančnega komisarja Fišerederja v Brežicah, ki muči slovensko prebivalstvo tega okraja z nemškimi opomini in dopisi. Obe resoluciji sta se soglasno sprejeli. Vam vrli možje iz Polja, ki ste tako dolgo vstrajali na shodu, pa bodi izrečena prisrčna zahvala!

b Koprivnica. Slov. kat. izobraževalno društvo priredi na belo nedeljo po večernicah v šolskem poslopju občini zbor. Na vsopreda je govor, poročilo, volitev odbora in slučajnosti.

Najnovejšo.

Na Balkanu.

Spor med Črno goro in Avstrijo.

Ni mnogo manjkalo, da bi ob Veliki noči začela Avstrija vojsko proti Črni gori. Jugoslovonom sovražno nemško časopisje je že vriskalo veselja, da začne, mo tudi mi kakor Turki streljati na jugoslovanske narode. Toda med tem veseljem se je spor med Avstrijo in Črno goro že mirnim potom ne sicer poravnal, ampak rešil s tem, da Črna gora vendar dopusti 1. da sme civilno prebivalstvo Skader zapustiti. 2. da bodo umor Paliča in dogodka v Džakovici po katoliškem nadškofu skopeljskem v navzočnosti avstrijskega uradnika preiskali ter se krivci strogo kaznovali in 3. da se kaznujejo tudi oni, ki so avstrijsko ladjo „Skodro“ prisilili, da je pomagala srbskim vojakom. Toda naznaniti moramo, da se dogodka na „Skodri“ in v Džakovici danes v že precej drugačni luči opisujejo, kakor so Nemci prvi dan razbojnali. Palič je baje hujskal proti Črnogorcem in bil ustreljen na begu; toda nerazjasnjeno je še, ali so res Srbi na nečuten način prisilili katoliške Albance k odpadu. Tudi na „Skodri“ baje Črnogorci niso nastopali tako nasilno, kakor so pravila prva poročila. Počakati je torej treba preiskave in nepristranskih poročil. Da se je Črna gora udala, pripisovati je temu, ker sta ji to nasvetovali tudi Rusija in Italija. Toda Skader Črna gora še nadalje obstrežuje vkljub temu, da se splošno zatrjuje, da ga ne bo smela obdržati, tudi ako ga vzame. Avstrija se je baje z Rusijo domenila, da se Džakovica prizna Črnogorcem, a da vsled tega pripade Skader Albaniji.

Veliki bolgarski uspehi pred Odrinom.

Bolgari so začeli dne 25. marca ob 1. uri zjutraj likrati na celi črti z glavnim naskokom na odrinske predutrdbe. Proti 4. uri zjutraj so Bolgari vkljub obupnemu odporu sovražnika začeli prodirati z bajonetni in se jim je posrečilo, zavzeti vse postojanke pred vzhodnim trdnjanskim krogom. Predtrdnjava Maslak s trdnjavico enakega imena in vse utrjene točke, ki ležijo v neposredni bližini vzhodnjega trdnjanskega kroga, so padle v roke bolgarskim četam, katere so uplenile tudi 12 topov z vsem potrebnim bojnim gradivom in 4 strojne puške, 1 turški bataljon s 300 možmi pa so Bolgari vjeli. Bolgarske predstraže so zasedle točko Servandere, ki leži nekako 1 kilometer od glavne utrjene črte. Tudi na zahodnem in južnem trdnjanskem krogu so bolgarske čete vrgle sovražnika iz njegovih prednjih utrdb in so pri zasledovanju turških čet prišle daleč naprej.

Velevlasti posredujejo pri Turkih in balkanski zvezi za mir. Turki so že voljni, za balkansko zvezo pa je to, kar jim sedaj ponujajo velesile, premalo. Zavezniki hočejo več turške zemlje in vojno odškodnino.

Pogreb grškega kralja Jurija se vrši dne 2. aprila v Atenah, kamor so gs pripejali iz Soluna.

Odrin — padel.

Bolgarske čete so po ljutem boju dne 26. marca dopoldne zavzele Odrin. Turki so se pod poveljstvom Šukri-paše do zadnjega obupno branili. Predno so se Bolgari polastili Odrina, so Turki mesto na mnogih krajih zažgali, zaloge smodnika pa spustili v zrak. Mesto je podobno razvalinam. Šukri-paša se je udal bolgarskemu generalu Ivanovu ob 2. uri popoldne. Na Bolgarskem vlada velika navdušenost in nepopisno veselje. Car Ferdinand je odpotoval iz Sofije s princema v Odrin.

Grozen vilar je divjal o Veliki noči v Severni Ameriki. Podrlo je mnogo hiš. 5000 ljudi je ubitih, 30.000 pa brez strehe.

Ljutomer. Bralno društvo v Ljutomeru vabi na svojo prireditev, ki se vrši na belo nedeljo dne 30. marca. Pridite!

Listnica uredništva.

D. M. v Pušcavi: Dopis glede olja je tožljiv. O rajnem Kormanu pa smo že poročali! Pozdrave! — Sv. Rupert v Slov. gor.: Hvala! Smo že priobčili. — Brezno: Hvala! — Sv. Peter nize Maribora: Vendar ni za list. — Präger: Pride na prilogo. — Črešnjec, Ržano, Sv. Lenart v Slov. gor., smartno pri Slov. Gradcu, Tepanje, St. Lovrenc na Dr. polju: Prihodnj. — Prepozno so došli dopisi: Muta, Dravsko polje, Nazarje, Kozje.